

บันทึก

เรื่อง การออกกฎกระทรวงตามความในพระราชบัญญัติกำหนดค่าธรรมเนียม

การใช้นายยนต์บนทางหลวงและสะพาน พ.ศ. ๒๕๔๗

กรมสารบรรณคณะรัฐมนตรีฝ่ายบริหารได้แจ้งไปยังสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาโดยหนังสือ ๕๗๙๙/๒๕๐๑ (ยบ.๒) ลงวันที่ ๒ กันยายน ๒๕๐๑ ความว่า กระทรวงคมนาคมได้ขอให้คณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาปัญหาเกี่ยวกับการเก็บค่าธรรมเนียมการใช้นายยนต์บนทางหลวงและสะพาน ข้อเท็จจริงมีอยู่ว่า หลังจากที่ได้ออกใช้พระราชบัญญัติกำหนดค่าธรรมเนียมการใช้นายยนต์บนทางหลวงและสะพาน พ.ศ.๒๕๔๗ แล้ว รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม ผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ได้ออกกฎกระทรวงให้เก็บค่าธรรมเนียมการใช้นายยนต์บนทางหลวงแผ่นดินและสะพาน รวม ๒ ฉบับ ซึ่งกฎกระทรวงทั้ง ๒ ฉบับนี้ได้กำหนดประเภทยานยนต์และอัตราค่าธรรมเนียมที่จะต้องเสียตามประเภทของยานยนต์กับทั้งได้กำหนดระเบียบและวิธีการอื่นไว้ด้วยตามความจำเป็น แต่โดยที่พระราชบัญญัติกำหนดค่าธรรมเนียมการใช้นายยนต์บนทางหลวงและสะพาน พ.ศ.๒๕๔๗ มิได้มีบทนิยามคำว่า รถยนต์บรรทุก และรถยนต์นั่ง ไว้ว่ามีความหมายเพียงใด ฉะนั้น ในทางปฏิบัติจึงมีการโต้แย้งระหว่างเจ้าหน้าที่เก็บค่าธรรมเนียมกับผู้ใช้นายยนต์อยู่เสมอว่าอะไรเป็นรถยนต์นั่ง อะไรเป็นรถยนต์บรรทุก โดยเจ้าหน้าที่เก็บค่าธรรมเนียมในอัตรารถยนต์บรรทุก แต่เจ้าของรถยนต์ถือว่าเป็นรถนั่ง จึงควรเก็บค่าธรรมเนียมในอัตรารถยนต์นั่งซึ่งถูกกว่าค่าธรรมเนียมในอัตรารถยนต์บรรทุก อนึ่ง เท่าที่กรมทางหลวงแผ่นดินได้ดำเนินการเก็บค่าธรรมเนียมอยู่ในขณะนี้ปรากฏว่ารถยนต์บรรทุก(๒ เพลา) กับรถยนต์บรรทุกขนาดเล็กได้กำหนดอัตราค่าธรรมเนียมไว้เท่ากัน ซึ่งพิจารณาดูไม่สู้จะเป็นธรรม จึงเห็นสมควรออกกฎกระทรวงแบ่งประเภทของยานยนต์ตามขนาดหรือน้ำหนัก และกำหนดค่าธรรมเนียมมากน้อยแตกต่างกันตามขนาดหรือน้ำหนักของยานยนต์โดยไม่เกินอัตราค่าธรรมเนียมที่กำหนดโดยกฎหมาย กระทรวงคมนาคมจึงขอให้คณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาว่า หลักเกณฑ์ในการวินิจฉัยประเภทของรถยนต์นั่งกับรถยนต์บรรทุกมีประการใด และกระทรวงคมนาคมจะออกกฎกระทรวงแบ่งประเภทของยานยนต์ตามขนาดหรือน้ำหนัก และกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมมากน้อยแตกต่างกันตามขนาดหรือน้ำหนักของยานยนต์ โดยไม่เกินอัตราค่าธรรมเนียมที่กำหนดไว้ในบัญชีท้ายพระราชบัญญัติกำหนดค่าธรรมเนียมการใช้นายยนต์บนทางหลวงและสะพาน พ.ศ.๒๕๔๗ ได้หรือไม่

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย กองพิเศษ) ได้ตรวจพิจารณาปัญหาดังกล่าวข้างต้นแล้ว มีความเห็นดังต่อไปนี้

๑. โดยที่พระราชบัญญัติกำหนดค่าธรรมเนียมการใช้นายยนต์บนทางหลวงและสะพาน พ.ศ.๒๔๙๗ มิได้มีบทนิยามของคำว่า รถยนต์นั่ง และรถยนต์บรรทุกไว้ ฉะนั้น ปัญหาที่ว่าอะไรเป็นรถยนต์นั่ง อะไรเป็นรถยนต์บรรทุก และหลักเกณฑ์ในการวินิจฉัยประเภทของรถยนต์มีประการใดนั้น จึงเป็นปัญหาข้อเท็จจริงในทางปฏิบัติที่กระทรวงคมนาคมน่าจะถือตามที่คณะกรรมการกฤษฎีกาไม่อาจวินิจฉัยหรือวางหลักเกณฑ์ในเรื่องนี้ได้

๒. ปัญหาที่ว่ากระทรวงคมนาคมจะออกกฎกระทรวงแบ่งประเภทของยานยนต์ตามขนาดหรือน้ำหนัก และกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมมากน้อยแตกต่างกันตามขนาดหรือน้ำหนัก โดยไม่เกินอัตราค่าธรรมเนียมที่กำหนดไว้ในบัญชีท้ายพระราชบัญญัติกำหนดค่าธรรมเนียมการใช้นายยนต์บนทางหลวงและสะพาน พ.ศ.๒๔๙๗ ได้หรือไม่ นั้น มาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าวนี้ได้กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงเพื่อกำหนด...(๒) ประเภทของยานยนต์ที่ต้องเสียหรือยกเว้นค่าธรรมเนียม (๓) อัตราค่าธรรมเนียมซึ่งไม่เกินอัตราในบัญชีท้ายพระราชบัญญัติ และ (๔) ระเบียบและวิธีการอื่น ๆ เพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติ ฉะนั้น จึงเห็นได้ว่ารัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมย่อมมีอำนาจที่จะออกกฎกระทรวงกำหนดระเบียบและวิธีการใด ๆ ในเรื่องต่าง ๆ นี้บัญญัติไว้ในมาตรา ๓ นี้ได้ตามที่เห็นสมควร เป็นแต่ว่าอัตราค่าธรรมเนียมที่จะกำหนดขึ้นนั้นจะต้องไม่เกินอัตราที่กำหนดไว้ในบัญชีท้ายพระราชบัญญัติกำหนดค่าธรรมเนียมการใช้นายยนต์บนทางหลวงและสะพาน พ.ศ.๒๔๙๗

(ลงชื่อ) หยุต แสงอุทัย

(นายหยุต แสงอุทัย)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

พฤศจิกายน ๒๕๐๑